

Tiedote
julkaistavissa 16.6.2003

Viileät säät viivästyttivät puiden paksuuskasvun käynnistymistä

Havupuiden paksuuskasvu on alkanut Etelä-Lappia myöten. Etelä-Suomessa kasvu käynnistyi tavanomaisesta poiketen vasta kesäkuun puolella; tavallisesti puut alkavat lihoa jo toukokuun lopulla. Metsien kokonaiskasvusta voi tänä kesänä tulla vielä hyvä, jos säät lämpenevät.

Oulussa ensimmäiset merkit paksuuskasvun käynnistymisestä havaittiin 8.6. ja Rovaniemen korkeudella 12.6. Ajankohdat ovat hieman pitkän ajan keskiarvoa myöhäisempiä. Vaikka Pohjois-Lapista ei olekaan mitattuja havaintoja, on todennäköistä, että puiden paksuuskasvu on piakkoin alkamassa myös pohjoisen metsänrajan tuntumassa.

Syynä kasvukauden viivästyymiseen Etelä-Suomessa on alkukesän viileys. Toukokuun lämpötila oli lähellä pitkän ajan keskiarvoa; kesäkuun alkupuolella on jääty hieman sen alapuolelle. Myös pohjoisessa toukokuun lämpimyyden vaihtui kesäkuun viileyteen. Kasvun epätavallisen myöhäinen käynnistyminen ei välttämättä merkitse sitä, että metsien vuotuinen kokonaiskasvu jäisi heikoksi. Jos sää on jatkossa suotuisa, voivat metsät kasvaa vielä keskimääräistä vuotta paremmin.

Lämpötila säätelee kasvun käynnistymistä

Puiden kasvun käynnistymistä säätelee Suomessa pääosin lämpötila. Etenkin Pohjois-Suomessa lämpimät kesät ovat eduksi puiden kasvuun. Pitkäaikaiset havainnot ovat osoittaneet erityisesti heinäkuun lämpötilan vaikuttavan Lapin mäntyjen kasvuun. Alkukesän lämpö tekee puolestaan hyvää kuusen kasvuun. Etelä-Suomessa kuivuus ja runsas käpysato voivat heikentää kuusten kasvua merkittävästi.

Havupuiden kasvukausi on Suomessa varsin lyhyt. Paksuuskasvu on nopeimmillaan kesäkuussa ja se päättyy tyypillisesti heinä-elokuun vaihteessa. Silmällä helposti havaittava havupuiden pituuskasvu käynnistyy ja myös päättyy aiemmin kuin paksuuskasvu. Suotuisana kesäkuun päivänä metsiimme kertyy uutta runkopuuta jopa 2 – 3 miljoonaa kuutiometriä. Suomen metsien vuotuinen kokonaiskasvu on noin 80 miljoonaa kuutiometriä.

Seuraa puiden kasvua Internetissä

Puiden paksuuskasvua seurataan rungon ympärille kiinnitettävillä kasvupannoilla, jotka havainnoivat puiden ympärysmittien muutoksia muutaman sadasosamillin tarkkuudella reaaliajassa. Tasmällisempiä tuloksia kasvun alkamisajankohdasta saada an ottamalla rungoista solunäytteitä. Kuusen paksuuskasvun päivittäistä etenemistä voit seurata Internetissä osoitteessa: <http://www.metla.fi/metinfo/kasvu/paivittainen/index.htm>

Lisätietoja:

Tutkija Pekka Nöjd, Metsäntutkimuslaitos, Vantaan tutkimuskeskus,
puh. 010 211 2331, gsm 041 507 6686, sähköposti: pekka.nojd@metla.fi

Tämä tiedote on luettavissa Metlan Internet-sivuilla:
<http://www.metla.fi/tiedotteet/2003/2003-06-16-kasvu.htm>